

ACTUALITEIT IN HET KORT

ACTUALITÉ EN BREF

1. ALGEMEEN HANDELSRECHT / DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

Olivier Vanden Berghe¹, Sebastian Tytgat² & Jonas Vansenant³

Rechtspraak/Jurisprudence

Tribunal de l'entreprise Hainaut (div. Tournai) 23 janvier 2020

ACTION EN JUSTICE

Recevabilité – Banque-Carrefour des Entreprises – Droit transitoire

RECHTSVORDERING

Ontvankelijkheid – Kruispuntbank van Ondernemingen – Overgangsrecht

Le tribunal de l'entreprise du Hainaut, division Tournai, s'est prononcé dans un jugement du 23 janvier 2020 sur l'irrecevabilité d'une action sur pied de l'article III.26, § 2, du Code de droit économique après la loi du 2 mai 2019.

La loi du 2 mai 2019 a supprimé le § 2 de l'article III.26 CDE, lequel prévoyait: « *Dans le cas où l'entreprise commerciale ou artisanale est inscrite en cette qualité à la Banque-Carrefour des Entreprises, mais que son action principale, reconventionnelle ou en intervention, introduite par voie de requête, conclusions ou d'exploit d'huissier, est basée sur une activité pour laquelle l'entreprise n'est pas inscrite à la date de l'introduction de cette action ou qui ne tombe pas sous l'objet social pour lequel l'entreprise est inscrite à cette date, l'action de cette entreprise est non recevable. L'irrecevabilité est cependant couverte si elle n'est pas proposée avant toute autre exception ou moyen de défense.* »

En pratique, la question s'est posée de l'impact de cette suppression sur une exception d'irrecevabilité soulevée avant son entrée en vigueur (le 27 mai 2019) dans le cadre d'une procédure qui ne sera tranchée qu'après son entrée en vigueur.

Tout d'abord, le tribunal observe que la loi du 2 mai 2019 est une « loi de procédure » au sens du Code judiciaire, ce qui voudrait dire que cette loi s'applique aux procès en cours sans dessaisissement pendant de la juridiction

qui, à son degré, en avait été valablement saisie et sauf les exceptions prévues par la loi (art. 3 C. jud.).

Le tribunal poursuit toutefois en soulignant que l'application immédiate de la nouvelle loi de procédure ne peut porter atteinte à des droits déjà irrévocablement fixés et que la recevabilité de la demande s'apprécie lors de son introduction. C'est donc à la date d'introduction de la demande qu'il convient de se placer pour déterminer la loi applicable à l'appréciation du moyen de défense touchant à la recevabilité de la demande.

Dès lors que l'article III.26, § 2, CDE concerne la recevabilité d'une action en justice, le tribunal conclut qu'il doit se placer à la date d'introduction de l'action pour déterminer la règle juridique applicable à la détermination de la recevabilité. Partant, ce jugement confirme que l'ancienne version de l'article III.26, § 2, CDE continue à s'appliquer sur la question de la recevabilité des actions introduites avant le 27 mai 2019.

Note: voy. aussi S. CNUDDE, « De afschaffing van artikel III.26, § 2, WER en de toepassing in de tijd van de nieuwe regeling », *R.A.B.G.*, 2019/10, pp. 878-881.

3. VENNOOTSCHAPSRECHT / DROIT DES SOCIÉTÉS

Inge Van de Plas⁴

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 30 januari 2020

Zaak: C-394/18

VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN

Herstructurering van vennootschappen – Regeling inzake fusies, splitsingen en gelijkgestelde verrichtingen

– Europees recht – *Actio pauliana*

SOCIÉTÉS ET ASSOCIATIONS

Restructuration de sociétés – La réglementation des fusions, scissions et opérations assimilées – Droit européen – Action paulienne

In 2009 droeg Costruzioni Ing. Iandolo Sr een deel van haar vermogen over aan I.G.I. in het kader van een splitsing. Een aantal schuldeisers van Costruzioni stelden beroep in tegen deze overdracht omdat zij van mening waren dat een groot deel van het vermogen werd wegge-

¹ Advocaat te Brussel.

² Advocaat te Brussel.

³ Advocaat te Brussel.

⁴ Doctoraatsassistent insolventierecht, UA Antwerpen.

sluisd via deze splitsing. Met deze vordering wensten de schuldeisers de splitsingshandeling onverbindend te laten verklaren. In eerste aanleg werd deze vordering toegekend.

Tegen dit vonnis stelden Costruzioni Ing. en I.G.I. hoger beroep in. Zij wierpen op dat tegen de splitsingshandeling enkel verzet kon worden ingesteld en dat wanneer een verzetsprocedure ontbreekt de gevolgen van deze splitsing onherroepelijk worden. De verwijzende rechter moest oordelen of de schuldeisers alsnog de splitsing kunnen aanvechten en hoe deze aanvechting zich verhoudt tot de zesde richtlijn (nr. 82/891/EEG) van de Raad van 17 december 1982 op de grondslag van artikel 54, 3., onder g) van het verdrag betreffende splitsingen van naamloze vennootschappen (*Pb.*1982, L. 378, p. 7), zoals gewijzigd bij richtlijn nr. 2007/63/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 (hierna zesde richtlijn).

Bij de behandeling van deze zaak formuleerde het hof van beroep twee prejudiciële vragen.

Met zijn eerste vraag wenst de verwijzende rechter te weten of artikel 12 zesde richtlijn zich verzet tegen een *actio pauliana* nadat een splitsing van kracht is geworden en dit terwijl de schuldeisers geen gebruik hebben gemaakt van het voorziene beschermingsinstrument in het nationaal recht om de splitsing jegens hen onverbindend te laten verklaren. Het Hof van Justitie oordeelt dat artikel 12 zesde richtlijn een minimumbescherming voor schuldeisers voorziet wat niet belet dat lidstaten extra beschermingsinstrumenten aanbieden (randnr. 67). Daarnaast blijkt uit artikel 12 zesde richtlijn niet dat schuldeisers, die nalaten om zich te beroepen op een van de beschermingsinstrumenten die in het nationaal recht zijn vastgelegd, geen gebruik kunnen maken van andere beschermingsinstrumenten buiten dit artikel (randnr. 68).

Met zijn tweede vraag wenst de verwijzende rechter te weten of artikel 19 van de zesde richtlijn, dat de nietigheid van splitsingen regelt, zich ertegen verzet dat schuldeisers een *actio pauliana* instellen zodat de splitsing aan hen niet kan worden tegengeworpen. Meer bepaald wenst de verwijzende rechter te weten of de ingestelde *actio pauliana* onder het begrip nietigheid van artikel 19 zesde richtlijn valt. Op basis van vaststaande rechtspraak verwijst het begrip nietigheid naar vorderingen tot nietigverklaring van een handeling, als gevolg waarvan deze handeling teniet gaat en die rechtswerking hebben ten aanzien van eenieder (randnr. 80). Echter, de ingestelde *actio pauliana* maakt het enkel mogelijk dat de betrokken splitsing niet aan de betrokken schuldeisers kan worden tegengeworpen. Deze vordering heeft geen invloed op de geldigheid van de splitsing, doet haar niet teniet en heeft geen rechtswerking ten aanzien van eenieder (randnr. 86). Bijgevolg valt de

actio pauliana niet onder het begrip nietigheid in de zin van artikel 19 zesde richtlijn en verzet dit artikel zich dus niet tegen het instellen van deze vordering.

6. INSOLVENTIE / INSOLVABILITÉ

Inge Van de Plas⁵

Rechtspraak/Jurisprudence

Tribunal de l'entreprise Brabant Wallon 31 janvier 2020

INSOLVABILITÉ

Directive n° 2001/23/CE concernant le maintien des droits des travailleurs en cas de transfert d'entreprises – Travailleurs salariés – Réorganisation judiciaire par transfert sous autorité de justice

INSOLVENTIE

Gerechtelijke reorganisatie door overdracht van onderneming – Werknemers – Europese richtlijn nr. 2001/23/EG betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen

Op 16 mei 2019 heeft het Europees Hof van Justitie zich uitgesproken over de overeenstemming van de Europese richtlijn nr. 2001/23/EG betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen met de artikelen 61, § 4 WCO (thans art. XX.86 WER).

De vraag was of de gerechtelijke reorganisatie met overdracht onder gerechtelijk gezag (GROG) valt onder de uitzondering van de richtlijn nr. 2001/23/EG waardoor de werknemers niet verplicht moeten overgaan naar de overnemer. In een eerder arrest had het Hof reeds beslist dat een overname valt onder de uitzondering van artikel 5 van de richtlijn nr. 2001/23/EG wanneer de vervreemder is verwickeld in een faillissementsprocedure of in een soortgelijke procedure met het oog op de liquidatie van het vermogen van de vervreemder, onder toezicht van een bevoegde overheidsinstantie (HvJ 22 juni 2017, C-126/16).

Op 16 mei 2019 heeft het Hof van Justitie beslist dat de GROG niet gelijk kan worden gesteld met een faillissementsprocedure, noch een soortgelijke procedure (ro. 42-43). Met betrekking tot de tweede voorwaarde oordeelt het Hof dat de GROG niet wordt ingesteld met het oog op liquidatie, maar daarentegen wordt gebruikt met als doelstelling het behoud van het geheel of een deel van de activiteiten van de schuldenaar (ro. 44-45). Ten slotte oordeelt het Hof dat de taak van de gerechtsmandataris

⁵ Doctoraatsassistent insolventierecht, UAntwerpen.